

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12

Biskupská 12/1276, 110 00 Praha 1

Identifikátor: 600 001 831

Zřizovatel: Školský úřad Praha 1, Vodičkova 32, 110 00 Praha 1

Školský úřad Praha 1, Vodičkova 32, 110 00 Praha 1

Termín konání orientační inspekce: 13. - 16. listopadu 2000

Čj.	014 97/00-4035
Signatura	oa1ku202

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12 je tříoborová. V souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998 pod č. j. 12 025/99-21 zajišťuje škola výuku v hudebním (HO), literárně-dramatickém (LDO) a výtvarném oboru (VO). Podle tohoto rozhodnutí byla stanovena kapacita 680 žáků. Ve školním roce 1999/2000 je ve škole zapsáno (s vědomím ŠÚ Praha 1) celkem 840 žáků, z toho v HO 454 žáci, v LDO 56 a ve VO 330 žáků. V HO je největší zájem o Hru na klavír (174 žáci), Hru na zobcovou flétnu (50 žáků) a o Hru na housle (49 žáků).

Výše školného za I. pololetí školního roku 1999/2000 je stanovena v HO při individuální výuce na 1.500,- Kč, v přípravné hudební výchově a v pěveckém sboru na 900,- Kč a v individuální výuce studia pro dospělé (pro výdělečně činné žáky) na 3.600,- Kč.

Spádovou oblastí je nejenom území Prahy 1, ale také ostatních obvodů hl. m. Prahy.

Škola má právní subjektivitu od roku 1995 a je příspěvkovou organizací. Rada školy nebyla ustavena.

V letošním školním roce působí ve škole celkem 32 učitelů včetně členů vedení a 4 technicko-hospodářští pracovníci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy na základě uskutečněných inspekcí ve vybraných odborných předmětech.

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě 32 hospitací v hodinách výuky hudebního oboru v předmětech: Hra na klavír (9), Hra na elektronické klávesové nástroje (2), Hudební nauka (2), Přípravná hudební výchova (2), Hra na flétnu (2), Hra na klarinet (2), Hra na trubku (1), Hra na bicí nástroje (2), Hra na kytaru (2), Hra na housle (4), Hra na violoncello (1), Komorní a souborová hra (3).

Podmínky vzdělávání

Odborná i pedagogická způsobilost učitelského sboru je ve všech třech oborech této školy stoprocentní, 11 učitelů z celkového počtu 32 má vysokoškolské vzdělání uměleckého zaměření. Ve všech sledovaných předmětech odpovídala odborná způsobilost učitelů realizovaným oborům a tato skutečnost pozitivně ovlivňovala kvalitu výuky.

Prostorové podmínky:

Sídlo školy je umístěno v budově Biskupská č. 12, která je celá využívána k výuce všech tří oborů ZUŠ. Zde je k dispozici 16 učeben (včetně malého sálu pro interní koncerty). Individuální výuka některých nástrojů (klavír, housle, kytara, violoncello) probíhá v 9 učebnách jediného *odloučeného pracoviště* školy v budově Na Poříčí 1. Prostorové podmínky jsou zatím dostačující.

Učební prostředí je podnětné, na vynikající úrovni jsou práce žáků výtvarného oboru, jimiž jsou vyzdobeny prostory školy. Učebny jsou účelně zařízeny, jejich estetickou stránku dotvářejí sami učitelé. Třídy vyhovují psychohygienickým zásadám a jsou spolu se sociálním zařízením udržovány v čistotě.

Vybavení školy:

Celkově je škola velmi dobře vybavena - k výuce slouží audiovizuální technika - 4 videa, přehrávače CD, magnetofony, věže i gramofony v dostatečném počtu. Ve škole je také dostatečný počet učebních pomůcek. Tak např. prostorná učebna skupinových hudebně-teoretických předmětů Hudební nauka a Přípravná hudební výchova má k dispozici audiovizuální techniku, orffovský instrumentář, klavír, velkou tabuli s notovou osnovou i malé notové tabulky pro žáky aj.

Nástrojový fond:

V poslední době škola zakoupila do sálu nové koncertní křídlo Petrof za 500.000,- Kč, dále byly dokoupeny i další nové hudební nástroje a to příčné flétny, trubky, saxofon, klarinet, housle, violoncella, bicí souprava a tympány. Hudební nástroje školy jsou průběžně opravovány, v letošním školním roce byla např. provedena generální oprava jednoho klavírního křídla. Půjčovné za nástroje činí 300,- Kč za pololetí, jen za akordeon je pololetní částka stanovena na 400,- Kč.

Notové materiály jsou rozděleny po jednotlivých hudebních oborech, odborná literatura je umístěna v ředitelně. Výtvarný a literárně-dramatický obor mají své vlastní knihovny, videotéku a audiotéku vede učitelka Hudební nauky.

Hudební obor

Hra na klavír

Hospitace byly uskutečněny v hodinách pěti vyučujících. Většina z nich má již delší pedagogickou praxi. Úroveň metodické i odborné stránky vedení výuky v klavírním oddělení, které je nejpočetnějším oborem školy, je celkově vyrovnaná. Rozdílné jsou jen specifické způsoby aplikace vyučovacích metod klavírní hry podle zkušeností jednotlivých pedagogických osobností, které v tomto oddělení působí. Výsledky výuky v hodinách, které inspekce sledovala, byly celkově velmi dobré až vynikající.

Všechny učitelky mají neformálně a konkrétně vypracovány individuální studijní plány žáků, které kromě technických cvičení a etud obsahují i skladby přednesové. Uspořádání hodin, výběr a množství informací i jejich způsob podání odpovídaly sledovaným výukovým cílům i věku, rozumovým schopnostem a individuální míře talentu každého žáka. Rozmanité osvědčené vyučovací metody v jednotlivých třídách jsou doplňovány novými a někdy i netradičními prvky současné metodiky klavírní hry. Nová látka byla dostatečně vysvětlena a aktuální problémy hry byly vždy odpovídajícím způsobem procvičeny. Žáci jsou cíleně vedeni k vědomému osvojení zásad efektivní samostatné domácí přípravy, ke zvládnutí úskalí klavírního nácvičku interpretovaných skladeb. Poučená interpretace notového záznamu při respektování různých hudebních stylů a žánrů tvoří neodmyslitelnou součást výuky.

Výběr klavírní literatury je promyšlený a účelný, sleduje osobní dispozice každého žáka. Kromě tradičních a osvědčených děl vybírají vyučující i méně známé skladby naší i zahraniční provenience, opomíjena není rovněž interpretace klavírních děl soudobých skladatelů.

Výuka probíhá v příjemné a čínorodé atmosféře. Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou založeny na přátelské bázi, tato skutečnost však nevyklučovala kritičnost a odpovídající náročnost.

Úroveň výuky předmětu Hra na klavír hodnotí inspekce jako nadprůměrnou a celkově vyrovnanou.

Hra na elektronické klávesové nástroje

Byly sledovány dvě hodiny učitelky - akordeonistky, která se kromě svého hlavního oboru věnuje i výuce těchto nástrojů. V učebně jsou k dispozici dva nástroje - Casio pro ještě méně vyspělé žáky a technicky dokonalejší Yamaha pro žáky pokročilejší.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, které jsou stanoveny ve vypracovaných studijních plánech žáků. Ve výuce jsou zohledňovány schopnosti žáků i individuální míra jejich nadání. Učitelka vede žáky k přesné souhře, citlivému rytmickému cítění, k plnému respektování notového záznamu. Žáci jsou vychováváni ke schopnosti samostatného domácího cvičení a kritické sebekontroly.

Probírané učivo a výběr instruktivní literatury je v souladu se současným stavem teorie a praxe výuky těchto v širokých vrstvách oblíbených nástrojů. Ke stupni oblíbenosti přispívá i jejich cenová přístupnost a poměrná nenáročnost.

Hodnocení výkonů žáků je zaměřeno hlavně pozitivně tak, aby byl udržen zájem dětí o hru a její zdokonalování. Učitelka je trpělivá a má k žákům laskavý přístup, při řešení technických problémů jim soustavně poskytuje pomoc, ověřuje si pochopení zadávaných úkolů. Umí si získat zaujetí dětí pro hudbu takovým způsobem, aby jim aktivní hra na nástroj přinášela radost.

Úroveň komunikativních schopností učitelky svědčí o tom, že rozumí dětskému duševnímu obzoru. Vztahy mezi ní a žáky jsou přátelské a pozitivně ovlivňují průběh výuky.

Výuka Hry na elektronické klávesové nástroje je inspekcí hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební nauka

Výuka Hudební nauky je ve škole svěřena jedině učitelce. Prostředí prostorné učebny tohoto hudebně-teoretického předmětu (a také předmětu Přípravná hudební výchova) je příjemné a podnětné, rovněž vybavení je kvalitní (viz Podmínky vzdělávání - Vybavení školy).

Učitelka ve výuce ideálně spojuje hudební teorii s praktickými ukázkami tak, aby žáci své získané vědomosti uměli aplikovat ve svém hlavním oboru. Náležitá pozornost je věnována i intonaci a žáci ve velké většině intonují vzhledem ke svému věku velmi dobře. Je evidentní, že je v nich hudební představitost soustavně pěstována. Učitelka vede děti k samostatnému uvažování, do výuky zapojuje všechny žáky ve třídě, pracuje s nimi podle možností i individuálně. Dokáže žáky zaujmout, po celou dobu výuky si umí udržet jejich zájem i kázeň v hodinách. Děti však ani nemají čas zlobit, protože vyučovací čas je beze zbytku naplněn aktivní činností. Znalosti žáků jsou nadprůměrné a dokládají vynikající pedagogickou práci učitelky. Také prezence žáků v hodinách je velmi dobrá a svědčí o zájmu dětí o tento často neoblíbený a obtížný předmět.

V hodinách vládne pozitivní atmosféra čínorodé spolupráce, vzájemná komunikace vytváří prostředí důvěry a podmínky pro kvalitní vzájemné vztahy.

Úroveň výuky předmětu Hudební nauka je inspekcí hodnocena jako vynikající.

Přípravná hudební výchova

Výuku přípravy hudebního oboru uskutečňuje tatáž učitelka jako v předmětu Hudební nauka, stejná je rovněž učebna.

Kvalita práce zkušené učitelky byla již zmíněna v hodnocení předmětu Hudební nauka. I v Přípravné hudební výchově je výuka vedena s naprostým přehledem jak po stránce odborné, tak i metodické. Učitelka promyšleně spojuje základy hudební teorie s praxí a děti tak snadněji a rychleji zvládají elementární hudebně-teoretické znalosti. Hodiny jsou pestré, výuka je vedena ve svižném tempu, zájem dětí je zvyšován i uplatňováním soutěživých forem. Efektivně je

využíván je i orffovský instrumentář a pohybová aktivita dětí. Zanedbáván není rovněž zpěv, kdy na jednoduchých a mentalitě nejmenších dětí přístupných písničkách je pěstován smysl pro čistotu intonace. Učitelka respektuje individuální dispozice dětí, pracuje s celou třídou, zvýšenou pozornost však věnuje pomalejším žákům tak, aby i oni probíranou látku plně pochopili. Znalosti dětí i jejich ve škole získané dovednosti jsou na nadprůměrné úrovni.

Dohodnutá pravidla jednání jsou žáky respektována, pokyny vyučující jsou srozumitelné a přiměřené duševnímu obzoru i způsobu vnímání nejmladších dětí. Komunikace učitelky se žáky je založena na vlídnosti a vstřícnosti, nevyklučuje však náročnost a kritičnost.

Výuka Přípravné hudební výchovy je příkladná.

Hra na zobcovou flétnu, klarinet a trubku

Všichni pedagogové mají mnohaletou praxi, výsledky jejich pedagogické práce a zkušenosti hráčů předních hudebních těles doma i v zahraničí dovedou vhodně aplikovat do výuky. Vedení školy se podařilo pro tato oddělení dřevěných a žesťových nástrojů angažovat osobnosti, které profilují školu a její výsledky na nejvyšší úrovni základního uměleckého školství. To znamená, že velmi úspěšně připravují absolventy ZUŠ i pro vyšší stupně středoškolského odborného vzdělávání a připravují mladé adepty tohoto oboru na profesionální uměleckou dráhu.

Učební plány, náplň a celková struktura hospitovaných hodin sledovaných předmětů tohoto oddělení byla v souladu s učebními osnovami. Dokumentace je řádně vedena, včetně vypracovaných individuálních studijních plánů žáků a zápisů o probíraném učivu, které přesně vypovídají o náročnosti učiva a stanovených cílech po jednotlivých ročnících. Z toho vyplývá i přesné zadávání úkolů a jejich návaznost na předchozí znalosti a dovednosti. Metody a zvolené formy výuky, rovněž tak i organizační pokyny a připomínky byly vždy věcné a přiměřené možnostem a schopnostem žáků. V celoročním plánu má pedagog jasně stanoveny výchovně vzdělávací cíle, prostředky k jejich dosažení včetně použití příslušné odborné literatury a studijního hudebního materiálu. Při výběru informací a zadání úkolů byly ve výuce respektovány věkové zvláštnosti žáků, jejich talent, nástrojové předpoklady a momentální vyspělost. Ve výuce žesťových nástrojů nejsou žáci zbytečně přetěžováni s ohledem na jejich věk a nátlakové možnosti. Vhodná je i příprava plátků u klarinetů.

Výběr literatury ve sledované výuce zohledňuje možnosti žáků a sleduje celkový pozitivní vývoj dovedností. V otázce nasazení, dýchání, práce s tónem a frází, srozumitelné deklamaci, dodržování metra a rytmu jsou dodržovány elementární zásady. Nezapomíná se ani na zdůrazňování charakteristických prvků nástrojů v jejich tónu a barvě. Vedle razantnosti a jistotě v pevném nasazení je pěstována kultivovanost hudebního projevu, hbitost prstů a jazyka ve vzájemné koordinaci. K nástrojovým dispozicím se přiřazuje vytrvalost a cílevědomost, pěstuje se ale i zdravé sebevědomí, které je pro samotnou podstatu hry na dechový nástroj (hráč je individualitou i v orchestru) důležitým faktorem. Učitelé sledují přesnou interpretaci notového záznamu s ohledem na celkovou formu, žánr a druh skladby. Rozšiřují vědomosti žáků o širší poznatky nejenom interpretační, ale i teoretické.

Připomínky pedagogů ve sledované výuce byly vždy odborně na výši. Věcné a srozumitelné hodnocení výkonů žáků bylo vždy náležitě zdůvodněno a odpovídalo vždy zásadám objektivit. Při řešení technických problémů učitelé trpělivě vysvětlovali řešení a způsob jak nedostatky odstranit, případně žákům probíranou látku pro větší představu ještě předebrali. Pedagogové vedou důsledně své žáky ke svědomité domácí přípravě, při vlastní analýze chyb je nesrážejí, naopak pozitivně motivují a vzbuzují aktivitu. Přirozený respekt a vzájemná důvěra je základem.

Celkově hodnotí ČŠI výuku dřevěných nástrojů a žest'ových nástrojů jako příkladnou.

Hra na housle, violoncello

Předměty byly sledovány u dvou učitelek a jednoho učitele houslí, violoncello hospitovala inspekce u jedné učitelky na odloučeném pracovišti. Vzhledem k mladšímu věku učitele na housle a učitelky na violoncello je předpoklad jejich dalšího pedagogického růstu, i když jejich práce zaznamenává již pozitivní výsledky.

Ve výuce směřují cíle a obsah učiva k rozvíjení talentu a nástrojových předpokladů žáků. Individuální přístup k žákům odpovídá stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům a efektivnosti práce ve vyučovací hodině. V hodnocení účelnosti a vhodnosti organizace vzdělávání, použitých forem a metod práce nenašla inspekce výraznější negativa. Učitelé probírali stupnice s akordy v rozpětí tří oktáv, zvládali se žáky hraní v 3. - 5. poloze podle speciálně zadaných cvičení houslové české školy. Pro výchovu nejmladších žáků využívali i vhodnější houslovou školu ruskou. Intonace, chromatika, sklon s polohou smyčce a tvorba kultivovaného tónu, výměny smyků, způsob hry detaché a deklamace skupin pod obloučkem byly častými úkoly, které pedagogové s žáky na hodinách řešili. Jedna z učitelek houslí používá také vlastní alternativní způsob výuky se speciálními cvičeními na úvod hodiny.

Jinak výběr a sled informací ve sledované výuce smyčcových nástrojů odpovídal věku a možnostem žáků, učitelé navazovali na jejich komplexnější vědomosti a dovednosti, využívali rozmanitých vyučovacích metod a vedli žáky k samostatnému a správnému vyjadřování. Praktické části předcházela teoretická příprava - děti si musí nejdříve uvědomit co hraje. Pedagogové si ověřovali zda žáci látce rozumějí a sledovali důsledně i jejich domácí přípravu, která ze strany žáků byla dosti slabá. V třídní knize se objevuje častá klasifikace a ohodnocení výsledku hodiny jako důležitý motivační prvek. Postoj rodičů v tomto procesu tvoří nezastupitelnou úlohu v plnění zadaných úkolů a soustavné kontrole domácí přípravy, což je předpokladem pro další umělecký vývoj žáka. Metoda názornosti, posilování zdravého sebevědomí žáka a vytváření prostředí důvěry jsou základními ukazateli interakce a komunikace. Při celkovém úpadku zájmu dětí o smyčcové nástroje se pro pedagogy prioritní otázkou a výchozím bodem vlastní existence stává pěstování lásky a trvalejšího vztahu žáků k těmto nástrojům. Proto je důležitý pozitivní a velmi trpělivý přístup pedagogů k žákům, který používá všech dosažitelných motivačních metod k probuzení radostných pocitů z dosažených výsledků.

Výuka smyčcových nástrojů Hry na housle a Hry na violoncello je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Hra na kytaru a bicí

Výuka Hry na kytaru byla sledována v jedné hodině mladšího učitele i zkušené učitelky, která má dlouholetou pedagogickou praxi.

Hra na bicí je do jisté míry svým stylem a žánrovou volbou hraného repertoáru více ovlivněna osobností pedagoga, který využívá svého vlastního uměleckého příkladu a zkušeností orchestrálního hráče většího profesionálního dechového orchestru.

Ve výuce bicích inspekce ocenila materiální zabezpečení výuky nástroji a učebními pomůckami, ke kterým patří bicí souprava velmi dobré úrovně, tympány a hudební hifi věž se sluchátky pro předehrávání základů. Tyto možnosti vytvářejí dobré podmínky pro výuku a během sledované hodiny byly pedagogem maximálně využity. Ve výuce žákyně nižšího ročníku se procvičovala hra na bubínek (např. cvičení triol, víru). U pokročilejšího žáka již to byl nácvik šestnáctin v dvojitých úderech, pravidelná návaznost mezi rukou pravou a levou, koordinace rukou a nohou, souhra s tympány ve spolupráci s pedagogem. Poté následoval nácvik s hudebním

podkladem pochodu. Výchovně-vzdělávací proces je zaměřen na využití hry bicích nástrojů pro běžnou praxi a odpovídá zájmu a požadavkům žáků.

Organizace vyučování kytar je také v souladu s učebními plány, struktura a obsah vyučovacích hodin odpovídá učebním osnovám. Studijní plán a probírané učivo nezapomíná na hraní stupnic, akordů a technických cvičení. Běžný přednesový repertoár klasické kytary je aktualizován a rozšířen o skladby hudby nonartificiální. Ve výuce jsou používány a dodržovány základní prvky (cvičení na rytmy, s metronomem, jasný prstoklad), jsou objasňovány a fixovány správné návyky, přitom jsou zohledňovány individuální schopnosti, talent a předpoklady žáků. Pěstována je v rámci hudebního myšlení i hra z paměti. V rámci hudebního myšlení je pěstována i hra z paměti. Samostatná aktivita žáků je navozována v dostatečném rozsahu, žákovi je např. umožněn i vlastní výběr skladby pro interní večírek. Učitelé prověřují průběžně znalosti a dovednosti žáků, hodnocení výkonů je objektivní a zdůvodněné. Žáci používají ve výuce vlastní kytary velmi dobré úrovně, učitelé pomáhají při výběru vhodného nástroje.

Ve sledované výuce předmětů Hra na kytaru a Hra na bicí nástroje pedagogové žákům přibližují metodu nácviku, sledují čeho mají žáci v průběhu vyučování dosáhnout a nové prvky dostatečně se žáky procvičují. Žáci jsou pozitivně posilováni a motivováni, přitom vedení k sebekontrolě a sebehodnocení. Hodnocení výkonů a průběžné pokyny žáci akceptují, komunikace je založena na vzájemné důvěře.

Oba předměty hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Komorní a souborová hra

Byla sledována u učitelky a učitele, které hospitovala inspekce již v jejich individuální výuce (Hra na housle a Hra na kytaru) a u jednoho pedagoga, který také vyučuje ve škole žesťové nástroje. Členění učiva odpovídalo jednotlivým ročníkům a učebním osnovám, míře talentu a zájmu žáků. Do výuky byli zařazeni žáci od třetích a čtvrtých ročníků, kde je předpoklad již určité technické vyspělosti žáka a smysl pro kolektivní hru.

Dlouholetá praxe učitelů v oboru, vlastní tvůrčí, profesionální umělecké schopnosti a zkušenosti spolu s nesmírnou obětavostí a smyslem pro práci s mládeží přinášejí do výuky mnoho pozitivních znaků. Žáci si vytvářejí komplexnější vědomost ve vztahu k instrumentální hře, svoje dovednosti se naučí přizpůsobit specifickým podmínkám skupiny a možnostem jednotlivých hráčů. Metody a formy výuky směřují k dostatečnému pochopení struktury a obsahu studovaných uměleckých děl, různé umělecké styly a žánry jsou zohledňovány vzhledem k nástrojové povaze a obsazení ansámblu podle možnosti využití. Tak např. žesťový soubor vychází z literatury hudby populární poslechové i taneční, smyčcový soubor vzhledem ke svému obsazení je omezen repertoárově na interpretaci houslových trií a kvartet. Všichni učitelé, včetně Komorní hry na kytaru, vhodně vybírají a volí studijní literaturu, podle potřeby a svých vlastních možností skladby sami aranžují a upravují tak, aby hraný repertoár a učivo byly v souladu s teorií a praxí v daném oboru.

Během procesu vzdělávání je průběžně prováděno hodnocení žáků, jejich výkonu individuálního, ale i kolektivního. Při řešení interpretační problematiky je žákům poskytována pomoc a rada, žáci jsou upozorňováni včas na možná úskalí a obtížnosti. Korekce provádějí vyučující průběžně, jsou odstraňovány nedostatky v celkové souhře, rytmu, ladění a intonace, sledována jednotnost smyku, frázování a dechu. Pracuje se s formou kompozice, v celkové výstavbě díla se osvětluje úloha tempa a dynamiky. V práci tematickým materiálem se např. odlišuje doprovod od prvního hlasu (Komorní hra na kytaru).

Vyučující jsou obětaví, žákům se maximálně věnují a předávají jim poctivě svoje znalosti a zkušenosti. Některé projevy v nežádoucím chování žáků jsou určitou známkou věkové

nezralosti, než projevem zlé vůle nebo negativního postoje k vyučování, pedagogové včas tyto projevy vhodně eliminovali.

Díky veřejným vystupováním jsou výsledky vzdělávání zatím více známy v Komorní kytarové hře a Souborové hře houslí, která i nahrazuje prozatím neexistující školní orchestr. Činnost žesťového souboru se potýká především s nedostatkem různých typů nástrojů, tudíž skladby nelze zatím hrát v jejich celistvé podobě a prezentovat je na veřejnosti. Proto vedení školy angažovalo začátkem nového školního roku pro tuto výuku velmi kvalitního a zkušeného pedagoga, který dodá této činnosti její smysluplnost.

Sledovaná výuka komorní a souborové hry měla výraznou převahu pozitiv.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru školy je vyrovnaná, inspekce ji celkově hodnotí jako nadprůměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy pí Ludmila Jebavá je absolventkou Konzervatoře v Praze, obor klavír. Ve funkci je od roku 1992, po posledním hodnocení práce ředitelů škol (k 23. 6. 1998) pokračuje ve výkonu své funkce. V řízení školy jí pomáhá jedna zástupkyně.

Při tvorbě koncepce jsou hlavní záměry stanoveny na základě analýzy současného stavu a podmínek školy. Jejich cílem je udržet kvalitu výuky ve všech oborech a vědomě navazovat na úspěchy dosažené v minulém školním roce. Koncepční záměry a stanovené cíle jsou reálné a mají podporu pracovníků školy. Respektují především specifické potřeby a zájmy žáků - rozšiřuje se nástrojová nabídka, prohlubuje se individuální přístup k méně talentovaným nebo dyslektickým žákům, zintenzivňuje se příprava talentovaných žáků na vyšší umělecké školy, zvyšuje se možnost uplatnění žáků v menších ansámblech, pořádají se zájezdy hudebního oboru (např. v letošním roce to byl výměnný zájezd do švédského Göteborgu a na hudební festival ve francouzském Lyonu) a pracovní dílny výtvarného a literárně-dramatického oboru. Největší zájem žáků je o klavír a tomu odpovídá i počet desíti pedagogů v tomto nejsilnějším oddělení školy.

Schválený roční plán vedení školy je upřesňován pro měsíční časové úseky, stejně tak plánují i jednotlivé předmětové komise. Při plánování využívá vedení školy podněty umělecké rady, kterou tvoří vedoucí předmětových komisí a zástupce odborů. Umělecká rada se schází podle aktuální potřeby. Také připomínky předmětových komisí a jednotlivých pedagogů jsou při tvorbě plánů respektovány. Ve škole je utvořeno pět předmětových komisí (klavírní, smyčcová, dechová, výtvarná, jednu komisi tvoří zpěv, kytara, akordeon a elektronické klávesové nástroje). Předmětové komise se scházejí cca 5 x ročně, zápisy z jejich schůzek jsou věcné.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol (viz Oborová struktura ZUŠ). Výuka v hudebním oboru probíhá podle schválených učebních plánů, inspekcí však byly v několika případech zjištěny nedostatky v jejich plnění (viz Kontrolní mechanismy).

Systém plánování činnosti školy i stanovené koncepční záměry respektují podmínky školy

i specifické potřeby a zájmy žáků, jsou konkrétní a odpovídají současnému stavu. Jsou proto hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Ředitelka školy odpovídá za hudební obor, její zástupkyně za literárně-dramatický a výtvarný obor. Také vedoucí jednotlivých předmětových komisí kontrolují práci učitelů svého oboru a podávají ředitelce čtvrtletně písemnou zprávu.

Jako poradní orgány jsou účinně využívány jak umělecká rada, tak i vedoucí pěti předmětových komisí (viz Plánování), které pravidelně ředitelku informují a spolupracují jak v oblasti organizační, tak i pedagogické.

Ochrana osobních dat zaměstnanců a žáků je zajištěna - jsou uloženy v zamykatelné skříni v pracovně zástupkyně ředitelky, klíč od této skříně má pouze ředitelka a její zástupkyně. Za ochranu osobních dat žáků jsou zodpovědni rovněž pedagogové.

Informační systém. Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím. Nástěnky na chodbách školy i nástěnka na budově školy poskytují dostatek informací o škole žákům i jejich rodičům. Učitelé jsou informováni prostřednictvím nástěnky ve sborovně. Veřejnost je o škole informována v regionálním tisku, zprávami ve vitríně na obvodním úřadě a příležitostně i v televizi.

Spolupráce s rodiči žáků je mimořádně dobrá - při škole pracuje registrovaná rodičovská organizace „Sdružení rodičů a přátel při Základní umělecké škole Biskupská“, která podporuje aktivity školy, zaplatila např. žákům školy cestu na festival v Lyonu a do švédského Göteborgu.

Předložená výroční zpráva je řádně vypracována a poskytuje dostatek informací o škole i jejích rozsáhlých aktivitách.

Prezentace školy na veřejnosti a její aktivity jsou velmi bohaté - veřejné koncerty jsou pořádány v koncertních sálech a sálech po celé Praze. Škola nemá dostatečně prostorný sál pro veřejné akce (viz Podmínky vzdělávání - Prostorové podmínky). ZUŠ rovněž každoročně uskutečňuje výchovné koncerty pro mateřské a základní školy, koncerty pro domovy důchodců a další mimoškolní akce. Pravidelná je rovněž prezentace školy v zahraničí a to jak hudebního, tak i výtvarného oboru. Výtvarný obor posílá práce žáků na domácí i zahraniční soutěže.

Spolupráce se zahraničními školami:

S Hudební školou Göteborg ve Švédsku a s Hudební školou Lyon ve Francii. Tato spolupráce je založena na reciprocitě - dechový soubor ZUŠ v loňském školním roce koncertoval v Göteborgu, žáci školy - sólisté prezentovali Českou republiku na Festivalu v Lyonu.

Škole se podařilo získat sponzory - např. Allianz pojišťovnu a. s. a další. Žádné granty zatím škola nezískala.

Funkčnost a kvalita organizačního uspořádání školy i informačních systémů je inspekcí hodnocena jako vynikající. Mimořádně rozsáhlé jsou aktivity všech tří oborů školy.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Vedení školy

(tj. ředitelka a její zástupkyně) využívá jako nástroje operativního řízení uměleckou radu a vedoucí jednotlivých předmětových komisí. Ti také kontrolují práci pedagogů ve svém oboru a podávají ředitelce čtvrtletně zprávu (viz též Organizování). Učitelé uplatňují své iniciativy v rámci sekcí, pořádají učitelské koncerty, organizují a připravují soutěže žáků. Vybavování školy věnuje vedení školy velkou pozornost (viz Vybavení školy - Nástrojový fond) a respektuje přitom podněty a tvůrčí nápady pedagogů.

Pedagogické rady se konají cca 5 x ročně (zápisy jsou věcné) a náměty z jejich jednání vedení rovněž využívá, stejně tak i ze schůzek předmětových komisí - např. v organizování koncertů, přehlídek, soutěží apod.

Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů. Kromě jejich účasti na odborných kurzech, seminářích, přednáškách a hodnoceních soutěží je dvěma učitelům umožněno pokračování ve studiu na vysoké škole, jedna učitelka absolvuje kurz na AMU. Nezanedbatelná je také účast na seminářích významných pedagogů, někteří učitelé chodí na náslechy do jiných škol (např. do Hudební školy hl. m. Prahy). Devět vyučujících působí jako profesionální umělci, tři jsou současně činní jako pedagogové na Konzervatoři v Praze.

Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou stanovena a to podle výsledků pedagogické činnosti a práce navíc. Systém pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen a je uplatňován přede všemi pracovníky po interních i veřejných vystoupeních. Systém hodnocení vlastní práce je rovněž pravidelně realizován v rámci jednotlivých oborů na schůzkách předmětových komisí (tuto skutečnost dokládají zápisy z porad).

Rozsah a efektivnost systému vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni. Mimořádná pozornost je věnována odbornému růstu a vzdělávání pedagogů.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen, dokumentuje to i plán činnosti školy na školní rok 2000/2001. Kontrola procesu vzdělávání je průběžně prováděna. Kontrolu pedagogické dokumentace provádí ředitelka i její zástupkyně cca 4 x ročně. Podpisy vedení školy v třídních knihách dokládají provádění této kontroly, v dokumentaci jednotlivých pedagogů neshledala inspekce žádné nedostatky. Nedostatky však byly inspekcí shledány při kontrole protokolů z komisionálních zkoušek - v protokolech z přijímacích zkoušek nejsou podepsáni všichni členové tříčlenné komise - jsou podepsáni pouze dva zkoušející a v jednom případě jen jeden zkoušející. V protokolech komisionálních zkoušek Pěvecké hlasové výchovy není uveden předmět, ze kterého jsou žáci zkoušeni, chybí rovněž ročník, do kterého žák postupuje. V protokolech komisionálních zkoušek klavírního oddělení někde chybí bydliště žáka a škola i třída, kterou navštěvuje, rovněž není uveden ročník, do kterého žák postupuje.

V několika případech zjistila inspekce v hudebním oboru nedostatky v dodržování platných učebních plánů:

- Přeplněnost jedné třídy Hudební nauky (4. ročník), kde je zapsáno dvaadvacet žáků - platné učební plány však určují organizování výuky tohoto předmětu ve skupině deseti až dvaceti žáků.
- Porušení učebního plánu č. 1, kdy tři žáci přípravného studia (dva ve věku pěti let a jeden šestiletý) mají samostatnou hodinu Hry na klavír, učební plány však zde předepisují organizování výuky ve skupině dvou až čtyř žáků.

Hospitační záznamy vedení školy dokládají soustavné uskutečňování hospitační činnosti. Výsledky hospitací jsou s pedagogy projednávány, při větších výhradách také s uměleckou

radou. Důležitým faktorem kontrolní činnosti práce učitelů je skutečnost, že se vedení školy zúčastňuje všech koncertů a vystoupení, po kterých je hned provedeno s učiteli vyhodnocení výsledků, každý se přede všemi přítomnými vyjádří. Náprava zjištěných nedostatků je projednávána ústním pohovorem s vedením, doporučuje se pomoc kolegů z oboru. Při dlouhotrvajících problémech je rozvázán pracovní poměr.

Hospitační rozbor ředitelky školy za přítomnosti inspekce byl odborně fundovaný, vystihoval všechny podstatné skutečnosti a nepostrádal ani motivaci pro další práci pedagoga.

Systém vnitřní kontroly je vedením školy plánovitě a promyšleně vytvořen, kontrolní mechanismy však nejsou realizovány důsledně a jsou proto celkově hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, funkčnost a efektivnost řízení ve sledovaných ukazatelích dosahuje celkově nadprůměrné úrovně. Nedostatky byly zjištěny v účinnosti kontrolních mechanismů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Učební plány pro základní umělecké školy č. 1 - 43 schválené pod č. j. 18.418/95, s účinností od 1. 9. 1995 a platné učební osnovy pro LŠU z let 1981 - 1989
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 12 025/99-21 s účinností od 1. 9. 1998
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů - výběr (třídní knihy, katalogové listy žáků, kmenové výkazy žáků, protokoly z komisionálních zkoušek, kniha úrazů, školní řád, rozvrh hodin)
- Pedagogická dokumentace jednotlivých učitelů
- Rozvrhy jednotlivých učitelů
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- Plán činnosti školy na školní rok 2000/2001
- Přehled pedagogů školy a výuky předmětů z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000
- Výše příspěvků na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání v ZUŠ
- Dotazník pro ředitelku školy
- Hospitační záznamy vedení školy a analýza hospitovaných hodin
- Výběr žákovských písemností
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z porad předmětových komisí

ZÁVĚR

- *Personální podmínky vzdělávání jsou mimořádně kvalitní, prostorové podmínky jsou zatím na dostačující úrovni, vybavení školy je spíše nadprůměrné, psychohygienické podmínky příznivě přispívají k dosažení cílů výchovně-vzdělávacího procesu.*
- *Podnětná atmosféra školy, kvalita vzdělávání a promyšlené sledování výsledků práce, hudebního i uměleckého vývoje a růstu každého jednotlivého žáka, mimořádně velké množství aktivit školy doma i v zahraničí, které poskytují žákům širokou možnost prezentace získaných dovedností na veřejnosti - všechny tyto skutečnosti přispívají k nadprůměrným výsledkům vzdělávání v hudebním oboru a podle vystavených prací žáků i ve výtvarném oboru školy.*
- *Rozsah a účelnost plánování i efektivnost systému vedení a motivování pracovníků jsou na nadprůměrné úrovni. Kvalita organizačního uspořádání i informačních systémů je příkladná a svědčí o promyšlené a svědomité řídicí práci. Pouze uplatňování kontrolních mechanismů není vždy důsledné.*

Na základě sledovaných jevů a zjištěných skutečností v oblasti kvality vzdělávání a řízení je škola inspekcí celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí i vzhledem ke schváleným učebním dokumentům celkově využívány efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ludmila Pažoutová	Ludmila Pažoutová v. r.
Člen týmu	Mgr. Miloš Formáček	Miloš Formáček v. r.

V Praze dne 23. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. listopadu 2000

Razítko

Ředitelka základní umělecké školy

Podpis

Ludmila Jebavá

Ludmila Jebavá v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 1	14. 12. 2000	014 112/00-4035
Zřizovatel ŠÚ Praha 1	14. 12. 2000	014 112/00-4035

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány